

VEDLEGG – HVOR MANGE SÅRBARE BARN OG UNGE ER DET I NORGE?

Som nevnt i rapporten er sårbare barn og unge en gruppe barn og unge som selv har behov for ekstra oppfølging, eller som er del av en familie som er særlig sårbar for negative virkninger av tiltakene som er iverksatt som følge av koronautbruddet, eller en kombinasjon av disse. I dette vedlegget beskriver vi grunnlaget for våre anslag av omfanget av disse gruppene og går nærmere inn på hva slags sårbarheter de ulike gruppene har.

Flere sårbare barn under koronautbruddet

Flere barn og unge er sårbare nå enn før koronautbruddet. Vi vil særlig trekke frem fire grupper hvor sårbarheten øker. For det første gjelder det familier som fungerer “godt nok” under normale omstendigheter fordi skole og barnehage gir nødvendige rammer og fordi de kan ha tilgang på praktisk hjelp i nettverket. Ved stengte skoler og barnehager faller disse rammene bort, og flere familier får vanskeligheter med å gi nok omsorg og oppfølging. For det andre gjelder det barn og unge som har psykiske lidelser, funksjonsnedsettelse eller utviklingsvansker som gjør dem ekstra sårbare for den sosiale isolasjonen og forstyrrelsen i hverdagens rutiner som smittevernstiltakene fører med seg. For det tredje synker sannsynligheten for at sårbare familier søker hjelp under koronautbruddet, både fordi familiene vil verne seg mot smitte og fordi tjenestene oppleves som mindre tilgjengelige. Mange familier som er i en sårbar situasjon, vegrer seg under normale omstendigheter for å søke hjelp fra det offentlige hjelpeapparatet, og koronautbruddet kan da gjøre det enda vanskeligere å nå disse familiene. For det fjerde gjelder det familier som rammes av permittering eller oppsigelse. Inntekten til disse familiene går ned, noe som kan være stressende i seg selv. Foreldre som mister jobben kan oppleve det som fortvilende og det kan utløse skadelig atferd. Barn og unge i familien kan da rammes av en ny situasjon hvor foreldrene gjør skade eller ikke er i stand til å gi god nok omsorg.

Oversikt over sårbare grupper

Nedenfor går vi gjennom de vi mener er de viktigste gruppene sårbare barn og unge og presenterer oppdatert statistikk over hvor mange barn det gjelder. I utvelgelsen av hvilke grupper vi trekker frem støtter vi oss blant annet på rådene fra NKVTS om særlig sårbare grupper under koronautbruddet (NKVTS, 2020). Estimaten antar at undersøkelsene eller statistikken er representative for alle barn i Norge i 2020. Tallene er derfor usikre og bør ses på som et grovt estimat. Vi vet ikke hvor mange barn som tilhører flere av gruppene samtidig, og tallene kan derfor ikke legges sammen for å få et totalt antall på sårbare barn.

Det er vanskelig å si noe om spesielt sårbare aldersgrupper blant undergruppene vi beskriver, men generelt er yngre barn mer sårbare enn eldre. Yngre barn rammes også kraftigere av sosial isolering fordi de i mindre grad har mulighet til å komme i kontakt med andre via digitale løsninger.

Barn i familier med vedvarende lavinntekt

Barn i familier med vedvarende lavinntekt er i risiko for fattigdom. Dette en sårbar gruppe under koronautbruddet. Svak familieøkonomi kan gjøre barn mer sårbare på flere måter. Det

er stressende å ha lite penger, og familien kan oppleve økt stress og konflikt. Barn i familier med lite penger deltar sjeldnere på aktiviteter og har færre materielle goder. Barna har større risiko for helseproblemer enn andre barn. Barna opplever i større grad enn andre barn utilfredsstillende boforhold som trangboddhet. Svak familieøkonomi fremtrer også ofte i sammenheng med andre sosiale problemer i familien, inkludert flere av de sårbare gruppene som omtales i dette dokumentet (Hyggen et al., 2018).

Barn i familier med lavinntekt er ekstra sårbare på grunn av permitteringene og oppsigelsene som følge av tiltak mot pandemien. Barnefamilier med lavinntekt rammes ekstra hardt av svakere økonomi, blant annet fordi ansatte i lavtlønte serviceyrker har høyere sannsynlighet for å bli permittert eller oppsagt. De som blir permittert har oftere lav utdanning og oftere innvandrerbakgrunn (SSB, 2020c).

Et praktisk problem som kan være utfordrende for barnefamilier med svak økonomi i forbindelse med hjemmeundervisningen, er barnas tilgang på PC eller nettbrett og internett. Ifølge Medietilsynet har 70 prosent av 9-18-åringer egen PC, 22 prosent deler PC med flere i familien, og 8 prosent har ikke tilgang på data i hjemmet. Færre har tilgang på nettbrett enn PC. Under halvparten av 9-10-åringer har egen PC (Medietilsynet, 2020). Dette problemet gjelder i hovedsak barna på barneskolen fremfor eldre alderstrinn, siden tilgang på egen datamaskin øker med alderen og alle elever på videregående skole har rett på egen bærbar PC.

Barn i familier med lavinntekt får generelt svakere resultater på skolen enn andre barn (Hyggen et al., 2018), samtidig som de i større grad enn andre barn bor trangt. De kan dermed ha mindre ro og mulighet til å gjøre lekser under koronautbruddet (Bufdir, 2016).

Barn med innvandrerbakgrunn er overrepresentert i lavinntektsstatistikken (Epland & Normann, 2020). Under koronautbruddet har barna behov for oppfølging og hjelp til skolearbeidet hjemme. Noen innvandrerforeldre kan ha mangelfulle norskkunnskaper og dermed ha utfordringer med å hjelpe barna med skolearbeidet. Barn med lavinntekt og innvandrerforeldre er dermed en særlig sårbar gruppe under epidemien så lenge skolene er stengt.

Familier med lavinntekt er mer utsatt for fattigdomsproblemer

SSBs Levekårsundersøkelse viser at personer med lavinntekt er mer utsatt for å oppleve fattigdomsproblemer (SSB, 2018), men flertallet med lavinntekt oppgir ikke selv at de har fattigdomsproblemer (With & Thorsen, 2018). Barn er likevel overrepresentert i lavinntektsstatistikken (Epland et al., 2016).

Ungdataundersøkelsene viser at andelen ungdomsskoleelever som opplever at familien har dårlig råd ligger på omtrent 4,6 prosent i perioden 2011-2018, med litt årlig variasjon (Ungdata, 2019).

Dersom vi bruker andelene for barn i familier med vedvarende lavinntekt fra SSB for 2018 og for opplevelse av dårlig råd fra Ungdata for de siste årene, kan vi anta at mellom 50 000 og 125 000 barn i Norge er sårbare på grunn av svak familieøkonomi.

Barn som bor trangt

Barn som har lite plass hjemme er sårbare ved at de har mindre privatliv og mindre mulighet til å drive med fritidsaktiviteter i hjemmet. De kan oppleve mindre ro og har mindre mulighet til å gjøre lekser i fred (Bufdir, 2016). Denne gruppen er dermed mer utsatt for negative effekter av å måtte holde seg hjemme i lengre perioder som følge av Covid 19-utbruddet.

I 2017 bodde 18,9 % av alle barn trangt (Bufdir, 2019). Det vil si at det var færre rom enn personer i boligen og i tillegg mindre enn 25 kvadratmeter per person. 49,5 % av barn i lavinntektsfamilier bodde trangt. Dette er en gruppe barn som er særlig utsatt for trangboddhet, samtidig som de er utsatt for andre dårlige boforhold (Bufdir, 2016).

Dersom vi antar at andelen er den samme i 2020 betyr det at 210 000 barn bor trangt.

Barn av foreldre med høyt konfliktnivå

Barn av foreldrene som har høyt konfliktnivå er generelt i en situasjon som kan være vanskelig for dem. Under koronautbruddet er de ekstra sårbare på grunn av den sosiale isolasjonen smittevernstiltakene fører med seg. Konflikten mellom foreldrene kan øke når familien må tilbringe mer tid sammen enn vanlig. I tillegg vil det være vanskeligere for foreldrene å skjerme barna for konflikten når alle i familien er mer hjemme.

Barn av foreldre som har gått fra hverandre men fortsatt har høyt konfliktnivå er også generelt i en vanskelig situasjon. Disse barna være mer sårbare under koronautbruddet fordi foreldrene må forholde seg til en ny situasjon og kanskje forhandle på nytt om hvordan hverdagen til barna skal være. Konflikten kan da eskalere eller blusse opp.

Vi har ikke god statistikk over hvor mange familier som generelt har høyt konfliktnivå. Vi vet imidlertid noe om hvor mange barn som bor med én av foreldrene og hvor mange som opplever konflikt i forbindelse med samvær. I 2019 bodde 23,4 % eller 259 622 barn med én av foreldrene (SSB, 2019a). SSBs undersøkelse om bosted og samvær fra 2012 viste at 33 % av samværsfedre og 35 % av samværs mødre opplever konflikt med tidligere partner i stor eller noen grad. 17 % av samværsfedre og 16 % av samværs mødre opplevde konflikt i stor grad (Lyngstad et al., 2014).

Dersom vi ser bort fra barn som har mistet foreldre til dødsfall, legger til grunn at 23 % av alle barn bor med kun én forelder i 2020 og at 16 % av dem opplever høyt konfliktnivå, tilsier det at 3,7 % eller rundt 40 000 barn opplever høyt konfliktnivå mellom foreldre etter samlivsbrudd.

Barn med funksjonsnedsettelse

Barn med funksjonsnedsettelse er en heterogen gruppe som både innbefatter barn med store omsorgsbehov og barn med lettere funksjonsnedsettelse. De barna som trenger hjelp fra familien eller ulike hjelpetjenester er mer sårbare under koronautbruddet fordi barnehager, skoler og andre tjenestetilbud er stengt eller har redusert tilgjengelighet. Dette kan medføre større press på familien, og barna kan få mindre hjelp til å dekke behovene sine enn normalt.

Heterogeniteten gjør at det er vanskelig å estimere godt hvor stor andel av barn som har funksjonsnedsettelse (Bufdir, 2020). Ikke alle med funksjonsnedsettelse fanges opp i offentlige registre, og anslag på andel barn som har funksjonsnedsettelse har variert fra 3 til 10 prosent (Demiri & Gundersen, 2016).

Barn med utviklings- og lærevansker

I Mor, far og barn-undersøkelsen rapporterer mødre at 19 % av femåringer har én eller flere utviklings- eller atferdsvansker (Øksendal et al., 2019). I en skoleundersøkelse ved åtte års alder rapporterte lærere at 22,5 % hadde én eller flere tilstander som lærevansker, språkvansker, ADHD, autisme, emosjonelle vansker, redusert syn eller redusert hørsel. De vanligste utviklingsvanskene var konsentrasjonsvansker og lesevansker (Brandlistuen et al., 2016).

Mange mottar viktige hjelpetjenester

Vi vet også at det er et betydelig antall barn med tilbud om hjelpetjenester som kan være påvirket av koronasituasjonen. Dette gjelder barn og unge som mottar avlastningstiltak, tilbud om støttekontakt, brukerstyrt personlig assistent (BPA), spesialpedagogisk oppfølging i barnehage eller skole, samt andre tjenester. Avlastningstiltak skal avlaste pårørende eller andre som har et særskilt tyngende omsorgsarbeid. Samtidig skal avlastningstiltak sikre omsorgsmottakeren tilfredsstillende omsorg når omsorgsyteren har fri. Dette er tiltak som har stor betydning for både barna selv og deres familier. Omtrent 5 500 barn og unge 0-17 år mottok avlastningstiltak i 2018, og 6 000 barn og unge hadde støttekontakt i 2018 (SSB, 2019d, 2019e). Brukerstyrt personlig assistent (BPA) er også et svært viktig tiltak for noen. I 2018 var det i overkant av 400 barn og unge som mottok BPA (SSB, 2019c).

Mange familier med behov for personlig assistent eller avlastning kan få et redusert tilbud til slike tjenester, og foreldrene kan derfor i mange tilfeller måtte ta hele omsorgsansvaret alene. Dette kan være en stressende tilværelse som igjen kan gå ut over foreldrenes evne til å gi barna nødvendig omsorg. Dette kan også gå på bekostning av søsken i familiene. Disse søsknene vil kunne få mindre oppfølging av foreldrene.

Det er i tillegg et antall barn og unge som har behov for hjelp, men som ikke per i dag får disse tjenestene. Det er derfor vanskelig å tallfeste antall barn som har behov for hjelp på grunn av funksjonsnedsettelser presist, også ettersom mange av disse barna kan være mottakere av flere tiltak og tjenester.

Spesialundervisning og tilpasset opplæring

Videre er det også et stort antall barn og unge som til vanlig får omfattende og viktig oppfølging gjennom spesialskoler, spesialundervisning og tilpasset undervisning, og som nå er i en særlig utsatt posisjon. Fra funksjonshemmedes organisasjoner er det blant annet rapportert om utfordringer med tilfredsstillende spesialundervisning over nett, og elever som har behov for tilrettelagt opplæring er derfor særlig sårbare nå.

Barn av foreldre med rusproblemer eller psykiske lidelser

Barn av foreldre som har rusproblemer, kan ta skade av rusbruken til foreldrene på mange måter. Blant annet kan det være vanskelig for barn i familier med rusproblemer å skape og opprettholde trygge og gode relasjoner. Barn av foreldre med psykiske lidelser kan oppleve

liknende problemer, men med større grad av variasjon avhengig av typen lidelse, alvorlighetsgraden og hvorvidt forelderen får hjelp.

Under koronautbruddet kan disse barna være spesielt sårbare. Problemene til foreldrene kan forverre seg som følge av at de må holde seg hjemme. Samtidig er barna mer avhengige av foreldrene siden de ikke lenger er på skole eller i barnehage.

NKVTS spurt barna i en av sine undersøkelser om vold og overgrep om barnas foreldre hadde hatt alkoholproblemer, vært psykisk syke eller sittet i fengsel under oppveksten (Hafstad & Augusti, 2019). NKVTS finner at volds- og overgrepserfaring i oppveksten hovedsakelig henger sammen med familieøkonomi og foreldres vansker med rus, psykisk sykdom eller kriminalitet. Resultatene står seg, selv etter å ha justert for disse faktorene og andre risikofaktorer som kjønn, foreldres innvandringsbakgrunn og brudd i familierelasjoner (Hafstad & Augusti, 2019, s. 15).

7 % av barna i undersøkelsen svarte «ja» på minst ett av de tre spørsmålene om alkoholproblemer, psykisk sykdom eller fengeselserfaring og 11 % svarte «usikker» på minst ett spørsmål. Undersøkelsen er representativ for den norske befolkningen. Ekstrapolerer vi resultatene til alle barna i befolkningen betyr det at mellom 80 000 og 120 000 barn har opplevd at foreldrene enten har alkoholproblemer, har sittet i fengsel eller har vært psykisk syke.

Barn med psykiske lidelser

Psykiske lidelser er negativt for barn i seg selv, og under koronautbruddet er barn og unge med psykiske lidelser ekstra sårbare. Lidelsene kan forverre seg som resultat av sosial isolasjon, mangel på rutiner, frykt for smitte og usikkerhet om fremtiden. Det kan også være vanskeligere å få hjelp fra hjelpetjenesten (NKVTS, 2020). Flere helseforetak har stoppet inntak av nye pasienter som ikke har alvorlige og akutte psykiske vansker, slik at det er vanskeligere å få hjelp i en tidlig fase av en psykisk lidelse. Dette kan gjøre at lidelsen blir mer alvorlig og langvarig.

Noen studier har vist at rundt syv prosent av undersøkte barn i barneskolealder hadde symptomer forenlige med en psykisk lidelse (Wichstrøm et al., 2012). Hvert år behandles om lag 5 prosent av alle barn (0-17 år) årlig i det psykiske helsevernet for barn og unge (BUP). Her er det store kjønnsforskjeller i hvem som behandles, hvor flest gutter behandles blant unge barn mens flere jenter behandles blant eldre tenåringer (Suren et al., 2018).

Selv om man ikke har en psykisk lidelse kan man fortsatt oppleve sterke psykiske plager. I følge Ungdata plages stadig flere av unge av depressive symptomer. I 2018 rapporterte 22 % av jentene og 8 % av guttene på ungdomsskolen at de var mye plaget av depressive symptomer. Andelen steg for unge i videregående opplæring, her rapporterte 31 % av jentene og 12 % av guttene at de var mye plaget (Bakken, 2019).

Hvis vi antar at mellom 5 og 7 % av alle barn har en psykisk lidelse vil det utgjøre mellom 55 000 og 80 000 barn.

Hvis vi bruker ungdomsskoleelevers rapporterte plager som utgangspunkt og antar at 15 % av alle barn er mye plaget av depressive symptomer vil det utgjøre 170 000 barn.

Barn som opplever vold eller overgrep

Barn som opplever vold og overgrep hjemme er en spesielt sårbar gruppe. Det er svært negativt og skadelig for barn å oppleve slike hendelser, og dette er barn som har særlig behov for trygge voksne. Under koronautbruddet er disse barna spesielt sårbare fordi de må oppholde seg i et hjem som er utrygt og hvor det er vanskeligere å komme seg bort fra familie og også vanskeligere å finne andre trygge voksne (NKVTS, 2020).

NKVTS gjennomførte i 2019 en nasjonalt representativ undersøkelse som gir oss et utgangspunkt for å estimere forekomsten av vold og overgrep blant barn (Hafstad & Augusti, 2019). Tallene er generelt på tilsvarende nivå som tidligere studier (Mossige & Stefansen, 2016).

- 4 % hadde opplevd alvorlig fysisk vold fra en voksen hjemme én eller flere ganger.
- 15 % hadde opplevd mindre alvorlig fysisk vold én eller flere ganger (7 % én gang, 8 % flere ganger).
- 18 % hadde opplevd psykisk vold fra en voksen hjemme flere ganger.
- 6 % hadde opplevd seksuelt overgrep fra en voksen minst en gang.

Studien fant at voldshendelser i barndommen sjelden kommer alene slik at de fleste som har opplevd én type vold eller overgrep også har opplevd andre former.

NKVTS sin undersøkelse spurte barn i alderen 12 til 16, men de ble spurt om erfaringer gjennom hele livet. Dersom vi antar at andelen i undersøkelsen er overførbart til barn generelt i Norge vil det bety at 45 000 barn har opplevd alvorlig fysisk vold, 170 000 har opplevd mindre alvorlig fysisk vold, 200 000 har opplevd gjentatt psykisk vold og 70 000 har opplevd seksuelle overgrep.

Barn som har flyktet til Norge

Barn med flyktningbakgrunn kan være i en sårbar situasjon på grunn av negative livshendelser i hjemlandet eller underveis i flukten. I tillegg kan barn med flyktningbakgrunn som bor i Norge ha familier med dårlig økonomi, usikre arbeidsforhold og svake nettverk. De barna som søker asyl i Norge er spesielt sårbare blant annet på grunn av den usikre situasjonen de er i.

Under koronautbruddet kan barn med flyktningbakgrunn reagere sterkere enn andre på stress og usikkerhet i forbindelse med smittesituasjonen og nedstengingen av mange funksjoner i samfunnet. For noen barn og foreldre kan smitteverntiltakene minne om situasjoner i hjemlandet før de flyktet, noe som kan føre til at psykiske plager og lidelser forverres. For barn av foreldre med svake norskkunnskaper kan det være vanskeligere å få god og tilpasset informasjon om hva som skjer rundt dem (NKVTS, 2020).

I 2019 bodde 38 406 personer i alderen 0-19 år med flyktningbakgrunn i Norge (SSB, 2019b). Per desember 2019 bodde det 727 barn i asylmottak i Norge (UDI, 2019).

Hvis vi antar at antallet barn med flyktningbakgrunn og at antall barn i asylmottak ikke går mye ned fra 2019-nivå vil det bety at omtrent 40 000 barn i Norge har flyktningbakgrunn og omtrent 1000 barn bor på asylmottak.

Barn som får hjelp av barnevernet

Barn som får hjelp av barnevernet får denne hjelpen nettopp fordi de er sårbare. Disse barna er spesielt sårbare under koronautbruddet både fordi situasjonen de er i kan forverres av utbruddet slik beskrevet for mange av gruppene ovenfor, men også fordi hjelpen fra barnevernet kan bli begrenset av smittevernstiltak og sykdom.

Omtrent 55 000 barn og unge (0-22 år) mottok barnevernstiltak i løpet av 2019. Nesten 8 000 av dem var over 18 år og mottok frivillig ettervern (SSB, 2020b). Barnevernet mottok rundt 58 000 bekymringsmeldinger i 2019. Nesten 47 000 meldinger gikk videre til undersøkelse. 61 prosent av undersøkelsene ble henlagt (SSB, 2020a).

Dersom tilsvarende antall barn får hjelp i 2020 vil omtrent 55 000 barn og unge få hjelp av barnevernet og omtrent 50 000 barn vil undersøkes som følge av en bekymringsmelding.

Oversikt over estimater av omfanget av sårbare grupper

Gruppe	Estimert andel	Estimert antall barn i 2020
<i>Alle personer under 18 i Norge per 1.1.20.</i>	100 % (Statistisk sentralbyrå, 2020)	1 118 608
Barn i familier med vedvarende lavinntekt	Fra 4,6 % (Ungdata, 2019) til 11,3 % (Epland & Normann, 2020)	50 000 - 125 000
Barn med foreldre som har gått fra hverandre hvor det er høy konflikt	23 % av barn bor med kun én forelder (SSB, 2019a). Inntil 17 % av foreldre som har gått fra hverandre opplever høy konflikt (Lyngstad et al., 2014).	40 000
Barn med psykiske lidelser	7 % prosent av undersøkte barn i barneskolealder hadde symptomer forenlige med en psykisk lidelse (Wichstrøm et al., 2012). Hvert år behandles ca. 5 % i BUP (Suren et al., 2018).	55 000 – 80 000

Barn mye plaget av depressive symptomer	15 % av ungdomsskoleelever (Bakken, 2019).	170 000
Barn med funksjonsnedsettelse	Svært heterogen gruppe som er vanskelig å estimere omfanget av. Se omtale i avsnittet over.	
Barn som har opplevd alvorlig fysisk vold	4 % av barn mellom 12 og 16 år (Hafstad & Augusti, 2019).	45 000
Barn som har opplevd mindre alvorlig fysisk vold	15 % av barn mellom 12 og 16 år (Hafstad & Augusti, 2019).	170 000
Barn som har opplevd gjentatt psykisk vold	18 % av barn mellom 12 og 16 år (Hafstad & Augusti, 2019).	200 000
Barn som har opplevd seksuelle overgrep	6 % av barn mellom 12 og 16 år (Hafstad & Augusti, 2019).	70 000
Barn som har flyktet til Norge	38 406 personer mellom 0 og 19 år (SSB, 2019b).	40 000
Barn som bor på asylmottak	727 barn per desember 2019 (UDI, 2019).	1 000
Barn som bor trangt	18,9 % bodde trangt i 2017 (Bufdir, 2019).	210 000
Barn av foreldre med psykisk sykdom, fengsels erfaring eller alkoholproblemer	Mellom 7 % og 11 % av barn mellom 12 og 16 år har opplevd at foreldrene enten har hatt alkoholproblemer, har sittet i fengsel	80 000 – 120 000

	eller har vært psykisk syke (Hafstad & Augusti, 2019).	
Barn som blir undersøkt av barnevernet	47 000 barn i 2019 (SSB, 2020a).	47 000
Barn som får hjelp av barnevernet	55 000 barn og unge (0-22 år) i 2019 (SSB, 2020b)	55 000

Litteratur

Bakken, A. (2019). *Ungdata. Nasjonale resultater 2019, NOVA Rapport 9/19*. NOVA, OsloMet. <https://fagarkivet.oslomet.no/en/item/asset/dspace:15946/Ungdata-2019-Nettversjon.pdf>

Brandlistuen, R. E., Schølberg, S., Tambs, K., Aase, H., & Wang, M. V. (2016). *Skolestudien: Læringsmiljø, skoleferdigheter og utviklingsvansker*. Oslo: Folkehelseinstituttet. https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2016/laringsmiljo_skoleferdigheter_og_utviklingsvansker.pdf

Buudir. (2016). *Kunnskapsgrunnlag barnefattigdom*. Oslo: Barne- ungdoms- og familiedirektoratet. https://bibliotek.buudir.no/BUF/101/Kunnskapsgrunnlag_barnefattigdom_Digital_2016.pdf

Buudir. (2019). *Barnefattigdom*. buudir.no. https://buudir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/?utm_campaign=tema-domener&utm_medium=redirect&utm_source=barnefattigdom.no&utm_content=barnefattigdom.no

Buudir. (2020). *Antall med nedsatt funksjonsevne*. buudir.no. https://buudir.no/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Antall/

Demiri, A. S., & Gundersen, T. (2016). *Tjenestetilbudet til familier som har barn med funksjonsnedsettelse*. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus. <http://www.hioa.no/content/download/129155/3408152/file/Tjenestetilbudet-til-familier-som-har-barn-med-funksjonsnedsettelse-NOVA-R7-16-ny-oktober.pdf>

Epland, J., Kirkeberg, M. I., & Revold, M. (2016). Sosiale indikatorer for ulike grupper. I E. Løyland (Red.), *Økonomi og levekår for ulike lavinntektsgrupper 2016* (s. 62–195). Oslo: Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/_attachment/281093

Epland, J., & Normann, T. M. (2020). *Nesten 111 000 barn vokser opp med vedvarende lave husholdningsinntekter*. ssb.no. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/nesten-111-000-barn-vokser-opp-med-vedvarende-lave-husholdningsinntekter>

Hafstad, G. S., & Augusti, E.-M. (2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. https://www.nkvts.no/content/uploads/2019/10/Rapport_4_19_UEVO.pdf

Hyggen, C., Brattbakk, I., & Borgeraas, E. M. (2018). *Muligheter og hindringer for barn i lavinntektsfamilier* (NOVA Rapport 11/2018). NOVA. <http://www.hioa.no/Om-OsloMet/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/NOVA/Publikasjoner/Rapporter/2018/Muligheter-og-hindringer-for-barn-i-lavinntektsfamilier>

Lyngstad, J., Kitterød, R. H., & Nymoen, E. H. (2014). *Bosted og samvær 2002, 2004 og 2012. Endringer i ansvar og omsorg for barna når mor og far bor hver for seg*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/158734?_ts=145cbb51f00

Medietilsynet. (2020). *Barn og medier 2020. Om sosiale medier og skadelig innhold på nett. Delrapport 1, 11. Februar 2020*. Medietilsynet. https://medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersokelser/2020/200211-barn-og-medier-2020-delrapport-1_-februar.pdf

Mossige, S., & Stefansen, K. (2016). *Vold og overgrep mot barn og unge. Omfang og utviklingstrekk 2007–2015*. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus. <http://www.hioa.no/content/download/125214/3227117/file/Vold-og-overgrep-mot-barn-og-ung-NOVA-Rapport-5-16-web.pdf>

NKVTS. (2020). *Psykososiale konsekvenser av koronapandemien for barn, unge og voksne*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. <https://www.nkvts.no/content/uploads/2020/03/Psykososiale-konsekvenser-av-koronapandemien-for-barn-og-voksne.pdf>

SSB. (2018). *12128: Andel personer 16 år og over (prosent), etter økonomisk romslighet og betalingsvansker, inntektsgruppe, statistikkvariabel og år [Datasett]*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/12128/>

SSB. (2019a). *06204: Barn 0-17 år, etter antall foreldre i familien, foreldrenes samlivsform, hjemmeboende søsken og barnets alder 2001—2019*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/06204/>

SSB. (2019b). *08376: Personer med flyktningbakgrunn, etter alder og grupper av landbakgrunn 2010—2019*. <https://www.ssb.no/statbank/table/08376/>

SSB. (2019c). *09939: Brukarar av brukarstyrt personleg assistanse, etter alder (K) 2009—2018. Statistikkbanken*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/09939>

SSB. (2019d). *10135: Brukarar av avlastning, etter alder (K) 2009—2018. Statistikkbanken*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/10135>

- SSB. (2019e). *10137: Brukarar av støttekontakt, etter alder (K) 2009—2018*. Statistikkbanken. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/10137>
- SSB. (2020a). *12189: Meldingar til barnevernet, etter konklusjon på meldinga og handsamingstid av meldinga (K) 2015—2019*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/12189/>
- SSB. (2020b). *12275: Barn med tiltak i løpet av året og per 31. Desember, etter alder og funksjon (K) 2015—2019*. Oslo: Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/12275/>
- SSB. (2020c). *Den økte arbeidsledigheten rammer bredt, men skjevt—SSB*. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/den-okte-arbeidsledigheten-rammer-bredt-men-skjevt>
- Suren, P., Nes, R. B., Torgersen, L., Bakken, I. J. L., Reneflot, A., & Furu, K. (2018). *Livskvalitet og psykiske lidelser hos barn og unge*. Folkehelseinstituttet. <https://www.fhi.no/nettpub/hin/grupper/psykisk-helse-hos-barn-og-unge/>
- UDI. (2019). *Beboere i asylmottak etter alder og måned (2019)*. UDI. <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/beboere-i-asylmottak-etter-alder-og-maned-2019/>
- Ungdata. (2019). *Familien har dårlig råd*. Ungdata. <http://www.ungdata.no/ungdata/Foreldre/Familien-har-daarlig-raad>
- Wichstrøm, L., Berg-Nielsen, T. S., Angold, A., Egger, H. L., Solheim, E., & Sveen, T. H. (2012). Prevalence of psychiatric disorders in preschoolers: Psychiatric disorders in preschoolers. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *53*(6), 695–705. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2011.02514.x>
- With, M. L., & Thorsen, L. R. (2018). *Materielle og sosiale mangler i den norske befolkningen. Resultater fra Levekårsundersøkelsen EU-SILC (Rapporter 2018/7)*. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/materielle-og-sosiale-mangler-i-den-norske-befolkningen>
- Øksendal, E., Brandlistuen, R. E., Holte, A., & Wang, M. V. (2019). Peer-Victimization of Young Children With Developmental and Behavioral Difficulties-A Population-Based Study. *Journal of Pediatric Psychology*, *44*(5), 589–600. <https://doi.org/10.1093/jpepsy/jsy112>